

Asia

U-jatkokirjelmä komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 (MAR-asetus) muuttamisesta ennustettavuuden lisäämiseksi ja riitojenratkaisumenettelyjen selkeyttämiseksi perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisen yhteydessä

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 40/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston omien varojen työryhmä pääsi kokouksessaan 2.3.2022 alustavaan sopuun neuvoston asetuksen N:o 609/2014 muuttamisesta. Asetusmuutoksen käsittely aloitettiin kesäkuussa 2021 komission annettua esityksensä neuvoston asetuksen muuttamiseksi.

Puheenjohtajan tavoitteena on tuoda kompromissiehdotus hyväksyttäväksi Coreperiin 30.3.2022 ja Ecofin-neuvostoon 5.4.2022.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä saavutetun sovun, joka vastaa Suomen keskeisiä kantoja (U 40/2021 vp).

Ratkaisu turvaa sen, että talousarvion toteuttamiseen tarvittavat omat varat ovat käytettävissä ajallaan ja täysimääräisesti, vaikka korkokaton tasoa on hieman alennettu nykyisestä tasosta.

Ehdotus pääsääntöisesti lisää järjestelmän ennustettavuutta sekä selkeyttää muun muassa riitojenratkaisumenettelyä nykyjärjestelmään verrattuna

Pääasiallinen sisältö

Kompromissiehdotus sisältää muutoksia komission alkuperäiseen ehdotukseen verrattuna. Keskeisimmät muutokset koskevat perinteisten omien varojen viivästyskorkoja. Suurin osa kompromissiehdotuksen sisältämistä muutoksista on kuitenkin pitkälti hyvin teknisiä.

Kompromissiehdotuksen keskeisimmät muutokset komission alkuperäiseen ehdotukseen verrattuna

Komissiota koskeva mahdollisuus ottaa käyttöön keskitetty omien varojen tili (MAR-asetuksen 9 (1) - (2) artikla)

Kompromissiehdotuksessa on täsmennetty, että keskitetty tili tulee avata julkiseen rahoituslaitokseen. Kompromissiehdotuksessa lisätään komissiolle myös velvoite tuottaa kustannus-hyötyanalyysi keskitetystä tilistä sekä toimittaa joka kuukausi jäsenvaltioille ennuste koskien käteisvarojen tarvetta seuraaville neljälle kuukaudelle. Lisäksi komission tulee raportoida keskitetyn omien varojen tilin toimeenpanosta kolmen vuoden sisällä sen käyttöönottamisesta.

Myöhässä käyttöön asetetuista määristä perittävä korko – viiden vuoden korkovapaa (MAR-asetuksen 12 (1) artikla)

Kompromissiehdotuksessa on lisätty uusi alakohta, jonka tarkoituksena on tuoda selkeyttä viivästyskoron kertymisajankohdan määrittämiseen tietyissä erilliskirjanpitoon liittyvissä tapauksissa. Käytäntö on osoittanut, että voi olla haastavaa määrittää tarkasti ajankohta, jolloin jäsenvaltion takaisinperintätoimet ovat olleet riittämättömät, eli se ajankohta jolloin korkoa on alkanut kertyä. Nykykäytännön selkeyttämiseksi, kompromissiehdotuksessa otetaan käyttöön viiden vuoden korkovapaa (ns. *grace period*), sillä edellytyksellä, että perinteisten omien varojen määrä on vahvistettu 2 artiklan mukaisesti, kirjattu ajoissa erilliselle tilille 6 artiklan mukaisesti ja säilytetty erillisessä kirjanpidossa 13(2) artiklan mukaisesti. Viiden vuoden korkovapaa alkaisi ns. perustamispäivästä.

Myöhässä käyttöön asetetuista määristä perittävä korko – korkokatto (MAR-asetuksen 12(4) - (5) artikla)

Kompromissiehdotuksessa alennetaan korkokattoprosenttia nykyisestä 16 prosentista 14 prosenttiin sen lisäksi, että korkokatto on komission alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti laajennettu koskemaan niitä tapauksia, joiden osalta ei vielä tällä hetkellä sovelleta korkokannan korotuksia koskevaa rajoitusta. Rajoitusta ei kuitenkaan sovellettaisi sellaisiin korkomääriin, joista on jo ilmoitettu jäsenvaltiolle ennen asetuksen voimaantuloa.

Määrät joita ei voitu periä sekä määräaika perinteisten omien varojen säilyttämiselle B-kirjanpidossa (MAR-asetuksen 13 (2) artikla)

Kompromissiehdotuksen mukaan lisätään uusi alakohta, jonka mukaan jäsenvaltio vapautetaan velvoitteesta asettaa komission käyttöön vahvistetut perinteisten omien varojen määrät, mikäli jäsenvaltio pystyy osoittamaan, ettei sen tekemällä virheellä ollut vaikutusta siihen, ettei vahvistettuja saamisia vastaavia määriä pystytty perimään.

Kompromissiehdotuksessa on poistettu komission alun perin ehdottama 10 vuoden määräaika määrille, joita ei saada perittyä ja jotka on poistettava erillisestä kirjanpidosta. Tämän sijasta ehdotuksessa on asetettu viiden vuoden määräaika perinteisten omien varojen säilyttämiselle erillisessä kirjanpidossa. Määräaika alkaisi viimeisestä maksupäivästä, joka ei kuitenkaan ole poistanut koko velkaa.

Riitojen ratkaisua koskeva tarkistusmenettely (MAR-asetuksen III a luku: 13 b artikla)

Kompromissiehdotuksessa on lisätty 13b artiklaan uusi kohta, jonka mukaan jäsenvaltio voi pyytää komissiolta kerran vuodessa korkean tason tapaamista keskustellakseen niiden tapausten tilanteesta, jotka ovat tai ovat olleet tarkistusmenettelyn kohteena.

Komissiolle on lisäksi lisätty velvoite arvioida tarkistusmenettelyn toimivuutta MAR-asetuksen tarkistamisen yhteydessä tai viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Komission tulee tehdä tarvittaessa tekemänsä arvioinnin sekä jäsenvaltioiden kuulemisten pohjalta ehdotus tarkistusmenettelyn kehittämiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 322 (2) artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artikla. Neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta sekä Euroopan parlamenttia ja tilintarkastustuomioistuinta kuultuaan ne yksityiskohtaiset säännöt ja menettelyn, joita noudattaen unionin omia varoja koskevan sääntelyn mukaiset talousarvioon otetut tulot annetaan komission käyttöön, sekä määrittelee ne toimenpiteet, joita tarvittaessa sovelletaan käteisvarojen saamiseksi.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Tämä perusmuistio on käsitelty ja asia on sovitettu yhteen valtioneuvoston sisällä EU 34 (budjetti- ja hallintoasiat) –jaoston kirjallisessa menettelyssä 8.3.-11.3.2022

Eduskuntakäsittely

MAR-asetuksen muuttamisesta on informoitu eduskuntaa U-kirjelmällä U 40/2021 vp. Neuvoston omien varojen työryhmässä 2.3.2022 saavutetusta alustavasta sovusta toimitetaan eduskunnalle selvitys tällä U-jatkokirjelmällä.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotuksella ei ole välittömiä lainsäädännöllisiä vaikutuksia. Asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä Suomessa.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat 4 kohdan mukaan suhdetta ulkovaltoihin ottaen huomioon 9 ja 9a luvun säännökset, 36 kohdan mukaan veroja ja maksuja 18 §:n 5 kohdassa säädettyin poikkeuksin sekä 42 kohdan mukaan muita tämän lain perusteiden mukaan valtakunnan lainsäädäntö-valtaan kuuluviksi katsottavia asioita. Euroopan

unionin omia varoja koskevien asioiden voidaan katsoa kuuluvan edellä mainittujen säännösten piiriin ja siten valtakunnan lainsäädäntövallan piiriin.

Taloudelliset vaikutukset

Saavutettu kompromissiehdotus ei aiheuta välittömiä taloudellisia vaikutuksia Suomelle.

Euroopan unionin yleisen talousarvion kannalta kompromissiehdotuksella ei ole myöskään välittömiä vaikutuksia, kuten ei myös jäsenvaltioiden Euroopan unionille tilittämien omien varojen kokonaismäärään.

Kompromissiehdotuksessa asetetaan 14 prosentin korkokatto viivästyskoroille. Korkokaton alentamisen taloudellisia vaikutuksia EU-budjetille on komission mukaan haastavaa arvioida kovin tarkasti.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

WK 13476/2021 REV 3 (Puheenjohtajan kompromissiehdotus)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Johanna Makkonen, puh. +358 295 160 587, etunimi.sukunimi@gov.fi

EUTORI-tunnus

EU/2021/0678

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
